Ministerie van Justitie en Veiligheid

De Minister van Justitie en Veiligheid

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en Bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Nota naar aanleiding van het verslag - Wijziging van de Politiewet 2012 n.a.v. evaluatie

Datum
7 juli 2021

Ons kenmerk
3423116

Bijlagen
2

1. Aanleiding

Op 28 mei 2021 heeft de Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer verslag uitgebracht over het wetsvoorstel "*Wijziging van de Politiewet 2012 in verband met enkele aanpassingen die volgen uit de evaluatie van deze wet*". Drie fracties (VVD, CDA, D66) hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt een aantal vragen te stellen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met:
- de bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag;
- de verzending van de nota naar de Tweede Kamer;

U brengt de nota naar aanleiding van het verslag uit mede namens uw ambtgenoot van Defensie. Om die reden zijn bovengenoemde stukken ook aan de Minister van Defensie ter accordering voorgelegd.

3. Kernpunten

De vragen van de leden van de fracties zien, kort samengevat, op de volgende onderwerpen: de vervolgevaluatie, de grotere ruimte voor de korpschef, het opstellen van de jaarstukken, de begroting van de politie in relatie tot de democratische controle door de Kamer en bijstand. Op al deze zaken heeft beantwoording plaatsgevonden. Twee onderwerpen worden in deze nota nader toegelicht.

A. De vervolgevaluatie politie/ wanneer deze te houden

De leden van de CDA-fractie hebben in het verslag gevraagd "*of het zinnig zou zijn om - binnen enkele jaren - de doorgevoerde wijzigingen en de samenhang daarvan met de rest van de politiewet nogmaals - of zelfs periodiek – te evalueren*" (zie vraag 1 in de nota naar aanleiding van het verslag).

In het Commissiedebat van 10 juni 2021 heeft u aangegeven dat: "*Als de aanpassingen in de wet geïmplementeerd zijn, we die uiteraard na verloop van tijd ook weer zullen evalueren. Daarbij kijken we zowel naar de governance van de politie alsook naar het functioneren en de professionalisering.*"

Dat roept de vraag op wanneer de vervolgevaluatie politie wordt gehouden. In eerdere reacties/overleg met de Kamer is daarover het volgende gezegd:

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en Bestuursrecht

Datum
7 juli 2021

Ons kenmerk
3423116

- In de kabinetsreactie op het eindrapport van de commissie Evaluatie Politiewet 2012[1] (15 juni 2018) is aangegeven dat de minister zich kan vinden in de aanbeveling om over vijf jaar weer een evaluatie uit te voeren.
- Bij de plenaire behandeling van de evaluatie Politiewet 2012 in de Tweede Kamer (12 december 2018) heeft u aangegeven binnen 5 jaar na de evaluatie van de Politiewet 2012 (eindrapport november 2017) een nieuwe evaluatie uit te laten voeren.

U licht in het conceptantwoord toe dat, idealiter, bij de vervolgevaluatie ook wordt onderzocht wat de effecten zijn van onderhavige wijziging van de Politiewet 2012. Om dat te realiseren is het wenselijk deze vervolgevaluatie te houden als enige jaren ervaring is opgedaan met de werking van de gewijzigde wet in de praktijk. U geeft aan dat u daarom voornemens bent de nieuwe evaluatie eerst dan uit te voeren als er tenminste drie jaar ervaring met de gewijzigde wet in de praktijk is opgedaan.

B. De begroting van de politie in relatie tot de democratische controle door de Kamer

De leden van de CDA-fractie vragen aandacht voor "*de discrepantie tussen enerzijds de ministeriële verantwoordelijkheid en anderzijds het begrotings- en verantwoordingsarrangement met de politie. … Zij vragen de regering gehoor te geven aan de oproep van de Algemene Rekenkamer om de begroting en het jaarverslag van de politie integraal onderdeel te laten zijn van de departementale begroting en het jaarverslag in plaats van een bijlage ter informatie. Deze leden zijn van mening dat onderhavig wetsvoorstel zich prima leent voor de benodigde aanpassingen. Zij vragen om een reactie van de regering op dit punt." (zie vraag 5 in de conceptnota naar aanleiding van het verslag).*

Achter de bovenstaande vraag zit een lange historie. In het (concept)antwoord gaat u daar uitgebreid op in om het "hele plaatje" te schetsen. Bij de totstandkoming van de Politiewet 2012 is er uitdrukkelijk voor gekozen de politie te positioneren als een zelfstandige rechtspersoon en niet als een onderdeel van een ministerie. Laatstgenoemde juridische vorm brengt immers het gevaar mee van een te grote en eenzijdige oriëntatie op de wensen van de minister, terwijl het zwaartepunt van de taakuitvoering door de politie op lokaal niveau ligt. Een zelfstandige rechtspersoon heeft een eigen begroting en een eigen jaarverslag. U licht toe dat het niet mogelijk is om de begroting en het jaarverslag van de politie integraal onderdeel te laten zijn van de departementale begroting en het jaarverslag, omdat dat niet verenigbaar is met de keuze de politie te positioneren als een zelfstandige rechtspersoon.

Het vraagstuk "hoe het parlement, met het oog op de democratische controle, goed over de besteding van de middelen van de politie te informeren" is evenwel nog steeds actueel. In het conceptantwoord geeft u aan dat u het, evenals de Algemene Rekenkamer, van groot belang acht dat het parlement, met het oog op de democratische controle, goed over de besteding van de middelen van de politie wordt geïnformeerd in de reguliere begrotingscyclus. Vervolgens schetst u welke maatregelen u hiertoe heeft getroffen en dat u hierover in gesprek blijft met de Kamer.

[1] Kamerstukken II, 2017/18, 29 628 nr. 783.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en Bestuursrecht

Datum
7 juli 2021

Ons kenmerk
3423116

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Wat betreft de vervolgevaluatie is bij de ambtelijke voorbereiding gebleken dat er groot draagvlak is bij de ambtelijke ondersteuning van de korpsleiding, de regioburgemeesters en het College van procureurs-generaal om de vervolgevaluatie eerst dan uit te voeren als enige jaren ervaring is opgedaan met de wijzigingen van de Politiewet 2012 naar aanleiding van de evaluatie van deze wet. Dit heeft mede als voordeel dat de vervolgevaluatie effectief wordt ingezet en de belasting voor de politie niet te zeer oploopt. De commissie Evaluatie Politiewet 2012 heeft in haar aanbevelingen expliciet geadviseerd daar rekening mee te houden.

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

5.1 Toelichting

Niet van toepassing

Alles onder deze streep wordt gelakt. Neem hier dus alleen informatie op die zich niet leent voor openbaarmaking. Alle overige informatie moet boven deze streep worden geplaatst.

5.2 Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

Niet van toepassing